

SHT-TUKKU OY LYHYESTI

- Toinen suomalaisista arkkuvalmistajista, perustettu 1955
- Tehdas ja pääkonttori Punkalaitumella, aluetukut Turku, Helsinki, Lahti, Seinäjoki, Kuopio ja Oulu
- Investoimme Suomeen, suomalaiseen työhön ja tuotantoon Punkalaitumella
- Käytämme ainoana arkkuvalmistajana vain kestävästi hoidetuista metsistä tulevia sertifioituja puupohjaisia raaka-aineita
- henkilöstömäärä 110

MIKÄ ON
MERKITYKSELLISTÄ,
MUTTA NÄKYMÄTÖNTÄ?

TYÖN MERKITYKSELLISYYDESTÄ PUHUTAAN PALJON

- Työn merkityksellisyyden kokeminen vaikuttaa suoraan terveyteemme ja hyvinvointiimme.
- Merkityksellisyys syntyy tutkijoiden mukaan työn kiinnostavuudesta ja arvokkuudesta sekä siitä, miten työtä tekemällä voi palvella muita ihmisiä ja tehdä maailmasta paremman paikan.
- Tämän määritelmän mukaan meidän hautausalan toimijoiden työ on hyvin merkityksellistä, arvokasta ja todella tekemisen arvoista.

MERKITYKSELLINEN MUTTA NÄKYMÄTÖN?

- Seurakuntien hautaustoimen ammattihenkilöt
- Krematorioiden ammattilaiset
- Hautaustoimistojen kuljetusammattilaiset

OMAISET, VIRANOMAISET, JOPA OSA PAPEISTA EI TIEDÄ, MITÄ HAUTAUSALAN AMMATTILAISET TEKEVÄT KUOLEMAN JA HAUTAUKSEN VÄLISSÄ

- Tuhannet ammattilaiset tekevät tärkeää ja merkityksellistä palvelutyötä, josta ei tiedetä eikä siitä usein haluta kuulla.
- Palvelutyöstä ei hienotunteisuussyistä kerrota
- Juuri kukaan ei haluaisi tätä palvelua hankkia.
- Jokainen meistä tarvitsee tämän palvelun yhden kerran, sen yhteydessä ei tehdä mitään turhaa.
- Emme osallistu tarpeettomaan luonnonvarojen tuhlaukseen tai ilmastonmuutoksen kiihdyttämiseen

ARKKU - KALLIS JA TARPEETON JÄÄNNE
HISTORIASTA? MIHIN SITÄ TARVITAAN

TUTKIJAT JA TOIMITTAJATKIN OLETTAVAT, ETTÄ ARKKU HANKITAAN POLTTOHAUTAUKSEEN VAIN PERINTEIDEN TAKIA...

29.10.2022 17:30

Jaa

Valkoisein puettu vainaja nukkuu koristellussa arkussa patjalla, pää tyynyllä ja odottaa taivaaseen pääsyä.

Perinne, joka on muuttunut hyvin vähän suomalaisessa yhteiskunnassa 300–400 vuoden aikana – siitäkin huolimatta, että yhä useampi suomalainen valitsee tuhkauksen tai ei kuulu kirkkoon.

Myös polttohautauksen valinnut vainaja puetaan edelleen vaatteisiin ja hänelle hankitaan arkku. Hautaamisen tapoihin ja vainajien muistamiseen perehtynyt Oulun yliopiston tutkija **Sanna Lipkin** toteaa, että perinteet ja tavat muuttuvat hitaasti.

Vainajan valkoiset vaatteet edustavat kristinuskon mukaista taivasta ja pilviä, koristeltu arkku puolestaan sänkyä.

– Arkku on ollut se paikka, jossa vainaja on odottanut ylösnousemusta, Lipkin kertoo.

Alastoman vainajan hautaaminen tai polttaminen on vieras ajatus – kuolemaan liittyvät perinteet muuttuvat hitaasti

TUTKIJA JA TOIMITTAJAKIN OLETTAVAT, ETTÄ ARKKU HANKITAAN POLTTOHAUTAUKSEEN VAIN PERINTEIDEN TAKIA

**Alastoman vainajan hautaaminen tai
polttaminen on vieras ajatus –
kuolemaan liittyvät perinteet
muuttuvat hitaasti**

**Onko siis niin, että jos kuolemaan liittyvät perinteet
muuttuisivat nopeammin, alastoman vainajan
hautaaminen tai polttaminen ei olisi vieras ajatus?**

Olisiko tämä tavoiteltava tilanne?

OKM OHJEET, ARKKUA EI MAINITA

Vainajan ruumiin tai tuhkan käsittely

Vainajan ruumiin hautaamisessa ja tuhkaamisessa sekä tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Vainajan ruumis on ilman aiheetonta viivytystä haudattava tai tuhkattava. Vainajan ruumista ja tuhkaa tulee käsitellä arvokkaalla ja vainajan muistoa kunnioittavalla tavalla.

Vainajan tuhka on vuoden kuluessa haudattava tai sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Tuhkan vastaanottajan on ennen tuhkan luovuttamista kirjallisesti ilmoitettava krematorion ylläpitäjälle, minne tuhka sijoitetaan.

Tuhkan sijoittamiseen on oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus. Jos paikalle halutaan asettaa muistomerkki tai muita näkyviä merkkejä, haetaan aluehallintovirastolta lupa yksityisen haudan perustamiseksi.

AVIN OHJEET, ARKKUA EI MAINITA TUHKAUKSEN YHTEYDESSÄ

Millaisia asioita viimeiseen toiveeseen kannattaa kirjata?

Viimeisessä toiveessa on hyvä mainita esimerkiksi

- valinta arkkuhautauksen ja tuhkauksen välillä
- hautausmaan ja hautapaikan valinta
- hautaustoimituksen sisältö.

MIKSI ARKKU TARVITAAN?

ARKKU ON LAIN MUKAAN PAKOLLINEN

Terveydenhuoltoasetuksen 40§ ja 41§:

- ”Vainajan ruumis on haudattava viivytyksettä tiiviissä asianmukaisessa arkussa tai vastaavassa taikka tuhkattava krematoriossa”
- ”Muualla kuin sairaalan tiloissa ruumis on säilytettävä asianmukaisessa tiiviissä arkussa tai vastaavassa ennen hautaamista.”

MIKSI?

ARKUN TEHTÄVÄ

- Vainajan säilyttäminen hygieenisesti ja kunnioittavasti
 - Säilytysaika seurakuntien ja krematorioiden kylmiöissä viikoista jopa kuukausiin.
 - 2021-2023 säilytysajat erityisen pitkiä, kun vainajia paljon, omaiset eivät ole sopineet siunausaikoja tai sopivia aikoja ei ole ollut saatavilla
- Mahdollistaa vainajan siirtäminen ja kuljettaminen hygieenisesti, kunnioittavasti, ergonomisesti ja työturvallisesti
 - Siirtoja useita, esim. sairaalasta tai hoivakodista seurakunnan kylmiöön ja mahdollisesti kylmiöstä toiseen odottamaan siunausta. Vainaja siirretään kylmiöstä siunauspaikkaan ja sieltä edelleen kantaen suoraan hautaan tai kylmiöön odottamaan hautausta tai tuhkausta. Tuhkauksessa vainaja siirretään arkussa krematorion kylmiöstä uuniin.

ARKKU MAHDOLLISTAA VAINAJAN SÄILYTYKSEN JA SIIRROT

- Suomessa vainajaa ei palsamoida. Siksi ruumiinnesteet ja mahdollisen tiputuksen ym. hoidon aikana lisätyt nesteet säilyvät vainajassa.
- Mitä pidempään vainajaa säilytetään, sitä pidemmälle hajoamisprosessit etenevät
- Asianmukaisesti valmistettu arkku pitää nesteet sisällään ja kestää säilytysprosessin kosteuden ja viileyden rasitukset.
- Vainajaa voidaan siirtää arkussa turvallisesti, kunnioittavasti, hygieenisesti ja hautaustoimen henkilöstön työhyvinvointi huomioiden säilytyksenkin jälkeen

VAINAJAA KATSOTAAN VIIMEISEN KERRAN JA HYVÄSTELLÄÄN ARKUSSA

- Moni omainen haluaa nähdä vainajan viimeistä kertaa
- Asianmukaisesti valmistettu arkku mahdollistaa edesmenneen läheisen näytön kauniisti puettuna ja peiteltyinä.
- Näyttö vainajan kylmäsäilytystilojen yhteydessä, hautaustoimisto tai tiloista vastaava henkilökunta hoitaa yleensä näytön
- Arkussa vainajaa voidaan myös kierrättää hänelle tärkeissä paikoissa ennen hautausta

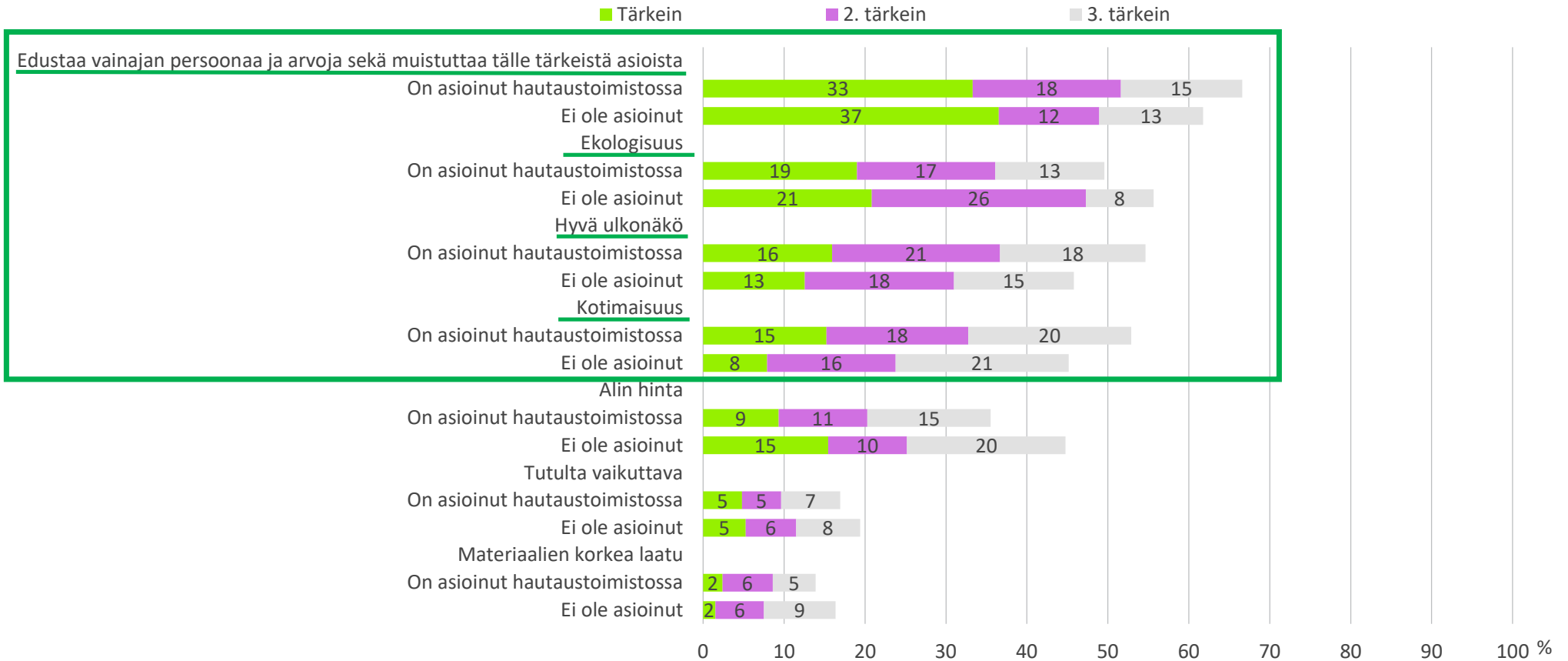
ARKUN MERKITYS HAUTAJAISISSA

- Arkku edustaa hautajaisissa vainajaa, joten useimmiten omaiset kiinnittävät sen valintaan runsaasti huomiota. Arkun valinnassa omaisille tärkeintä on, että arkku edustaa vainajan persoonaa ja muistuttaa tälle tärkeistä asioista (Taloustutkimus). Arkussa voi näkyä vainajan kiinnostuksen kohteet, harrastus tai työ, asuinpaikka tai vaikkapa kesämökin maisema järven tai meren rannalla. Arkkuja on siksi tarjolla hyvin erilaisia.
- Arkku on esillä siunaustilaisuudessa yhtä kauan, oli kyse sitten arkkuhautauksesta tai tuhkauksesta.
- Arkun valinta auttaa surun käsittelyssä. Useat surututkijat ovat tutkimuksissaan todenneet, että hautajaisten järjestäminen ja arkun valinta ovat lähiomaisille merkittävä osa surutyötä.

TUTKIMUSRAPORTTI

Omaisten hautaaminen ja
hautauspalvelut. Suomalaisten
kokemuksia ja mielikuvia

TÄRKEÄÄ ARKUN VALINNASSA

Vastaaajat = 555

"Mitä ominaisuuksia pidät tärkeänä arkun valinnassa? Valitse kolme tärkeintä ja aseta tärkeysjärjestykseen."

KESTÄVÄ KEHITYS
TÄRKEÄÄ – ILMASTO JA
LUONNON
MONIMUOTOISUUS

Ympäristöteologian dosentti, tutkija **Panu Pihkalan** mukaan keskustelu kuoleman ekologiasta on viime vuosina käynyt Yhdysvalloissa kuumana.

Pihkalan mukaan hautaustoimi Suomessa on varsin ympäristöystävällinen verrattuna Yhdysvaltoihin. Ajatus rauhallisesti maatuovasta ruumiista on monelle amerikkalaiselle vieras.

Rapakon takana hautausten ympäristövaikutukset eivät ole mitättömiä. Betonimausoleumien ja balsamointien luvatussa maassa ruumiiden mukana haudataan vuosittain muun muassa yli 16 miljoonaa litraa balsamointineiteitä, 1,6 miljoonaa tonnia betonia ja 64 500 tonnia rautaa.

Se on saanut monet harkitsemaan luonnonmukaisempia hautajaisia.

Esimerkiksi vuonna 2018 lähes 54 prosenttia amerikkalaisista harkitsi ekologisempaa hautausta, joka voisi tuoda myös rahallista säästöä. Kyse on myös asenneilmaston muutoksesta: kuolema ja mädäntyminen eivät ehkä olekaan vihollisia vaan luonnollisia asioita.

- Toisaalta pahimmillaan ihmisiä vedätetään viherpesulla. Ihmisille tarjotaan "ekologisia luksus-vaihtoehtoja", joita on lennätetty merten takaa, Pihkala sanoo.

Pohjimmiltaan vihreässä hautauksessa on Pihkalan mukaan kyse sekä yliyksilöllisestä kulutushurskaudesta että vastakulttuurisesta kansalaisvaikuttamisesta.

Uskonnontutkija huomaa myös syvempiä motiiveja: halua sulautua yhteen luonnon kanssa, palata luonnonkiertoon ja olla elokehälle hyödyksi.

Se on kristillisen opinkin mielestä hyvä loppu: maasta sinä olet tullut ja maaksi sinun pitää jälleen tuleman.

SUOMALAISET ARKUT OVAT MAAILMAN
HUIPPUJA YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYDESSÄ

HAUTAUS JA YMPÄRISTÖ

- SHK, Kirkkohallitus, seurakunnat, krematoriot, hautaustoimistot ja arkkuvalmistajat ovat yhdessä laatineet Suomessa käytettäville arkuille laatuvaatimukset.
 - Koska ympäristöasiat ovat hautausalalla tärkeitä, arkun tulee maata tai palaa mahdollisimman puhtaasti ja luontoa vain vähän kuormittaen.
 - Nämä laatuvaatimukset täyttävä arkku on hyvä valinta luonnon ja ekologisuuden kannalta. Krematoriossa lämpöarvoltaan hyvä puu vähentää polttoaineen tarvetta
 - Jos arkku on valmistettu Suomessa, ovat myös arkun ja sen valmistuksessa käytettyjen materiaalien kuljetusmatkat lyhyet ja luontoa kuormitetaan mahdollisimman vähän.
 - Arkkuihin käytetään noin 0,003-0,006% metsäteollisuuden Suomessa käyttämästä puusta
 - Suomalainen käyttää yhdessä vuodessa pehmopapereina enemmän puuta kuin yhteen arkkuun tarvitaan. Onko puu paremmassa käytössä arkkuna vai jalostusarvoltaan vähäisenä vientiselluna?

ISTUTAMME UUSIA PUITA ARKUNVALMISTUKSEEN KÄYTETTYJEN TILALLE

UUDET HAUTAUSTAVAT -
HAUTAUSALANKIN TULEE
KEHITTYÄ

KOMPOSTOINTI, KÄYTÄNNÖN KYSYMYKSIÄ

- Ihminen maatuu mullaksi noin 1 kuukaudessa
 - Yksi komposti käsittelee siis 12 vainajaa vuodessa
 - Nykyiselle vainajamäärälle tarvittaisiin noin 5000 kompostia
- Missä vainajaa kuljetetaan ja säilytetään hygieenisesti, työturvallisesti ja kunnioittavasti ennen kompostointia (noin 1 kk)?
 - Nykytavalla arkussa?
 - Onko Sote-alueilla, kunnilla, seurakunnilla tai hautaustoimistoilla kiertäviä uudelleenkäytettäviä helposti puhdistettavia ja desinfioitavia kuljetus- ja säilytysarkkuja?
 - Kun vainajia ei Suomessa balsamoida, on mm. kosteus ja haju huomioitava
- Missä vaiheessa ja missä paikassa, olomuodossa ja ”astiassa” vainaja siunataan tai muutoin jätetään jäähyväiset?
- Mihin kompostista tullut multa laitetaan? Sisältää mm. viruksia, joten ei voi käyttää missä vain
- Onko kompostoidulle vainajalle jossakin hautapaikka tms. ja jääkö sinne jotakin vainajasta?

VESITUHKKAUS, KÄYTÄNNÖN KYSYMYKSIÄ

- Missä vainajaa kuljetetaan ja säilytetään hygieenisesti, työturvallisesti ja kunnioittavasti ennen vesituhkausta?
 - Nykytavalla arkussa?
 - Vai onko Sote-alueilla, kunnilla, seurakunnilla tai hautaustoimistoilla kiertäviä uudelleenkäytettäviä helposti puhdistettavia ja desinfioitavia kuljetus- ja säilytysarkkuja?
 - Kun vainajia ei Suomessa balsamoida, on mm. kosteus ja haju huomioitava

UUDET MENETELMÄT VS OLEMASSA OLEVAT

- Nykyisissä krematorioissa on 2022 tuhattu lähes 40 000 vainajaa, investoinnit tehty ja krematoriot olemassa.
- Tuhkausmäärät kasvavat edelleen
- Arkkuhautaus kuitenkin suosittua, isot alueelliset erot
- Osa omaisista ja kuolevista haluaa uusia tapoja

- Kuka investoi uusiin menetelmiin, kun voittoa ei saa tehdä?

OLISIKO MEIDÄN SYYTÄ KERTOAA ENEMMÄN NÄKYMÄTTÖMÄSTÄ JA MERKITYKSELLESTÄ TYÖSTÄ?

- Mitä tapahtuu kuoleman ja siunauksen välillä?
- Moni ammattilainen pitää vainajasta hyvää huolta.
- Vainajan kuljetuksissa, siirroissa ja säilytyksissä hygienia, työturvallisuus ja ergonomia ammattilaisten kannalta tärkeitä
- Arkku tai vastaava taitaa olla tarpeellinen vielä jonkin aikaa?

KIITOS!